

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

137. An coitus sodomiticus inter masculos in primo, & secundo gradu
habeat etiam incestus, & st in confessione aperiendus? Et quid in prædicto
casu, si actus sodomiticus sit cum consanguineo in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

num. 22. & Hieronymus Ghilinus in *summa*, verb. *circumstantia peccatorum*, numero quinquagesimo, ubi sic ait: In peccato Sodomiae non tenetur quis exprimere in confessione, an fuerit agens, vel patiens, quia tale peccatum est eiusdem speciei. Si quis verecundiam haberet confitendi se in actu sodomitico fuisse patientem, sufficit ut dicat, toties Sodomiam exercui. Ita ille. Vide etiam me ipsum in 5. part. tract. 14. resolut. 59.

Quae hic est inf. Ref. 163. §. Quarto secundo, & in alia eius not.

RESOL. CXXXV.

An patiens in peccato Sodomiae debeat explicare in confessione fuisse patientem, non obstante quod agens seminet, patiens vero non?

Et an omnia peccata contra naturam sint unius speciei infima, & non subalterna? Ex part. 7. tr. 10. & Misc. 1. Ref. 8.

Sup. hoc in duabus Ref. praeteritis, & in Ref. seq. & infra in Ref. 163. §. Quarto secundo, & supra in Ref. numero quarto, ubi sic ait: La tercera duda es, si en este pecado mide la especie, el ser uno agente en el, o paciente: de modo que se deua declarar en la confession. Probable es que si, i probable tambien que no; porque aunque sea mas grave pecado el del agente, que el del paciente, i como tal se castiga, con mas rigor: no crece su malicia tanto, que venga a ser de diferente especie. Demas de que como afirma Villacio es muy probable, que todos los pecados contra naturaleza son: Vnius speciei infima, & non subalterna. Ita Machadus; sententiam Filiucij, tanquam probabilem admittit etiam nouissime Ioan. Caramuel in Reg. Diui Benedicij, disputat. 66. num. 983. licet obferuet me docere, contrariam esse probabiliorem.

Sup. hoc in Ref. 133 §. vi. & in alia eius auot.

§. 1. **S**ufficere probabiliter si dicat in confessione peccavi peccato Sodomiae, bis docui, & nunc iterum doceo, & ita me citato tanquam probabilem hanc sententiam admittit nouissime Ioannes Machadus de *Perfetti. Confess. tomo primo, libro secundo, parte tertia, tractat. 19. document. octauo*, supra in Ref. numero quarto, ubi sic ait: La tercera duda es, si en este pecado mide la especie, el ser uno agente en el, o paciente: de modo que se deua declarar en la confession. Probable es que si, i probable tambien que no; porque aunque sea mas grave pecado el del agente, que el del paciente, i como tal se castiga, con mas rigor: no crece su malicia tanto, que venga a ser de diferente especie. Demas de que como afirma Villacio es muy probable, que todos los pecados contra naturaleza son: Vnius speciei infima, & non subalterna. Ita Machadus; sententiam Filiucij, tanquam probabilem admittit etiam nouissime Ioan. Caramuel in Reg. Diui Benedicij, disputat. 66. num. 983. licet obferuet me docere, contrariam esse probabiliorem.

2. Nota quod nouissime me etiam citato Mazuchellus de *Casibus reuerentis disputatione secunda, capite 22. difficultate prima, num. 11.* docet etiam in peccato Sodomiae patientem non teneri explicare hanc circumstantiam, & addit non obstat, quod agens in peccato Sodomiae seminet, patiens vero non; ergo tenetur manifestare verum fuerit agens, vel patiens; & hoc est argumentum quod contra me adduxit olim Sapientissimus Vir, & Eminentissimus Dominus meus Cardinalis de Lugo, sed respondendum est, circumstantiam hanc ex parte poenitentis esse minuentem, sed circumstantiae minuentes intra eandem speciem non sunt contentendae Ergo.

3. Nec obstat quod Confessarius sit intellecturus de Sodomiae actiua, quia circumstantia haec non minuit variando speciem, ita ut tollat ab actu nouam speciem peccati mortalis, sed minuit intra eandem speciem; quomodo femina habens copulam cum consanguineo, quae tamen non feminasset, non teneretur in confessione manifestare se non feminasse, quia circumstantia haec minueret intra eandem speciem, sed ipsa rite confiteretur, dicendo, se incestum commisisse, etiam si Confessarius esset intellecturus de de incestu cum seminatione; sic & in casu de quo nos hic tractamus. Ergo, &c.

RESOL. CXXXVI.

An in peccato Sodomiae sit necessarium explicare in confessione, quisnam fuerit agens, vel patiens?

Et quid tamen, si patiens praeter cooperationem ad pollutionem alterius pateretur ipsemet aliunde pollutionem in illa actione? Ex part. 11. tractat. 3. & Misc. 3. Resol. 4.

§. 1. **E**minentissimus Dominus meus Cardinalis Lugo nominatim contra me; affirmatiua sententiam conatus est firmare, sed hoc non obstantem ferè omnes, qui post ipsum scripserunt, nostram sententiam negatiua amplexi sunt, & praeter Lupum, Mazuchellum, Bordonum, Gesualdum, Machadum, & alios; à me alibi adductos hanc sententiam, me citato nominatim contra Cardinalem Lugo tenet doctus Ioannes Pontius in *Cur. Theolog. disp. 46. quest. 7. conclus. 2. num. 67.* ubi sic ait: Dico secundo non esse necessarium explicandum in peccato sodomitico, quod quis fuerit agens, vel patiens, quia uterque peccat contra naturam, & uterque alterius peccato cooperatur. Vnde quamuis agens soleat pollui, non verò patiens, tamen patiens cooperatur ipsius pollutioni.

2. Itaque confessor quando significat aliquem commississe peccatum sodomiticum cum alio, intelligit abunde, quod vel ipse polluerit se, & sic fuerit agens, vel quod cooperatus fuerit pollutioni alterius; non apparet autem esse differentia specifica inter utramque pollutionem factam per mutuum cooperationem, ratione cuius quis debeat explicare quod ipsemet pollutus fuerit, & consequenter fuerit agens. Si tamen patiens praeter cooperationem ad pollutionem alterius pateretur ipsemet aliunde pollutionem in illa actione, videretur quod ratione huius deberet explicare quod esset patiens, ut sic explicaret secundum peccatum de pollutione propria, quae non solet ordinari sequi, nec consequenter explicaret explanatione commixtionis sodomiticae. Ita Pontius, cui adde me citato Marcum Serium *tom. 1. disputat. 4. quest. 28. num. 5.* & me citato Rocaful. in *prax. Theolog. moral. tom. 2. lib. 4. de primileg. Decalogi, cap. 11. num. 178.* & me citato Pontium in *recollect. quest. moral. verb. sodomia num. 4.* & me citato Remigium in *prax. Confess. tract. 2. capit. 6. §. 12. num. 21.* & me citato Vericelli in *quest. moral. tract. 4. quest. 8. num. 2.* & me citato Longium in *Tabulis Sacram. tab. 2. c. 56. num. 5.* & me citato Rectium in *prompt. Confess. part. 2. cap. 12.* Vnde & auctoritate Doctorum, & rationibus remanet satis probabilis nostra sententia aduersus Dominum meum Cardinalem Lugo, cui tamen adhaeret Leander de *Sacram. tom. 1. tract. 5. disp. 8. quest. 6.*

RESOL. CXXXVII.

An coitus sodomiticus inter masculos in primo, & secundo gradu habeat etiam malitiam incestus, & sit in confessione aperitendus?
Et quid in predicto casu, si actus sodomiticus sit cum consanguineo in tertio, & quarto gradu?
Et an in copula non sodomitica cum muliere affinis, vel consanguinea sit explicandus gradus consanguinitatis, vel affinitatis?
Et cur sim notatur impubes commiscens se cum consanguineis, vel affinis non esse inclusos in casu reservato incestus. Ex part. 3. tractat. 4. Ref. 100. alias 101.

§. 1. **A**ffirmatiua sententiam docent Azorius *lib. 3. cap. 18. quest. 5.* Grassius *de arbitr. confessor. lib. 2. cap. 3. 4. num. 3.* ubi sic ait: ER. etiam incestus quando coitus sodomitici sunt inter masculos in primo, & secundo gradu, vel coit. masculus

scelus cum masculo, sodomiam perpetrans, & masculos est cognatus, licet non sit incestus quantum ad matrimonium contrahendum, impediendum, aut dirimendum, & ita intelligitur Caietanus 2.2. q. 154. ar. 1.1. Tamen sodomia incestuosa recte dicuntur; quoniam sunt perpetrata contra pietatem debitam cognatis; & quoniam sunt abusus luxuriosi inter cognatos; quare cum habeant specialem deformitatem, & malitiam prater malitiam sodomiticam, est exprimentum in confessione non solum, quod fuerit perpetratum peccatum sodomiticum, sed quod fuerit etiam cum fratre in primo, & secundo gradu, vel cum cognato, vel cum cognata. Imo coitus sodomitici inter masculos, qui sunt cognati inter tertium, & quartum gradum consanguinitatis, etiam habent specialem deformitatem, & malitiam prater sodomiticam. Ita Grassius, Azor. & nouissime Syluius in 2.2. D. Thomae, q. 154. ar. 1.2.

2. Verum hac sententia, quoad tertium, & quartum gradum, in praxi non recipitur, vt testantur Dellochius in praxi Theol. moral. part. 1. q. 1. num. 110. & Homobonus tract. de cas. refer. part. 2. cas. 4. fol. mihi 314. in 2. editione. Et idem existimatum Florono de cas. refer. part. 2. cas. 6. num. 31. & Finellio de cas. refer. cas. 10. num. 10. contra Zechium de cas. refer. cas. 10. n. 1. per copulam sodomiticam nullam contrahi affinitatem, & ex consequenti, neque incestum committi; & idem ratione incestus non erit reseruat abusus fratris, aut sororis per actum sodomiticum inter gradus prohibitos, quamuis, vt asserit Finellius, personae coniunctae circumstantia grauius reddat ipsum scelus. Sed ego, qui teneo circumstantias aggravantes intra eandem speciem non esse in confessione aperiendas, puto contra Azorium, Grassium I.C. & Bonacinam de matrim. q. 4. punct. 11. num. 7. posse aliquem probabiliter in tali casu se accusare de actu sodomitico tantum cum consanguineo, vel affine sine explicatione gradus primi, & secundi, cum quibus habita fuit copula, vt probabiliter docuit de copula non sodomitica cum muliere affine, consanguinea, Giptius de cas. refer. cap. 8. n. 5. & Megala in 1. part. lib. 5. c. 12. n. 9. & nos diximus in tr. de circumstantiis; quia incestus non differunt specie, licet contrarium etiam probabiliter asserant aliqui.

3. Notandum est tamen hic obiter, Iacobum de Grassis docere in praxi de cas. refer. libr. 1. cap. 13. num. 9. impuberes committentes se cum consanguineis, vel affinis, non esse inclusos in casu reseruat incestus, licet contrarium sentiat Floronus de casibus refer. part. 2. cas. 6. num. 28. sed mihi opinio Grassii videtur probabilis, ex his quae adduximus in tract. 1. miscellan. * resol. 1.

RESOL. CXXXVIII.

An qui copulam sodomiticam habet cum aliquo intra tertium, vel quartum gradum affinitatis, vel consanguinitatis, teneatur hanc circumstantiam in confessione explicare?

Et de primo, & secundo gradu etiam agitur. Ex quo deducitur omnes incestus esse eiusdem speciei, & esse inter consanguineos, vel affines, at in tali, aut tali gradu solum esse circumstantiam aggravantem; & ideo penitens solum tenetur explicare in confessione se commisisse incestum, sed non tenetur explicare, an fuerit cum matre, sorore, filia, consobrina, aut nepte, aut cum consobrina uxoris. Ex part. 7. tract. 1.2. & Misc. 3. Ref. 1.8. alias 16.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Azorius 10. 3. lib. 3. cap. 18. quaest. 5. vbi sic asserit: Q. 2. Tom. 1.

ritur an coitus sodomitici inter masculos, qui sunt Cognati intra tertium, vel quartum gradum consanguinitatis, vel affinitatis habeant specialem deformitatem, & malitiam prater malitiam sodomiticam? Respondeo, non habere, quoniam vel est gradus affinitatis, vel si est consanguinitatis, est solum inter consanguineos linea collateralis, quoniam hi gradus cognationis solum sunt instituti iure positiuo humano ad impediendum Matrimonium. Vnde iure humano speciali prohibiti sunt in his gradibus concubitus ordinarij, qui sunt seruato sexu debito: non autem iure positiuo humano concubitus extraordinarij, qui non impediunt Matrimonium, quales sunt coitus sodomitici; Secundo, etiamsi vera sit opinio eorum, qui asserunt iure naturali esse prohibitum Matrimonium in infinito inter consanguineos in recta linea existentes, videtur mihi dicendum, coitus sodomiticos inter masculos, qui sunt consanguinei in recta linea ascendentium, & descendentium, esse quidem sodomias, sed non specie distinctas secundum varietatem graduum, sed omnes esse sodomias incestuosas: Sodomias quidem, quia sunt coitus inter masculos, incestuosas vero, quia sunt contra pietatem debitam iure naturali istis consanguineis; & hoc arbitror valde probabile. Hac Azorius.

2. Sed Dicastillus de Iust. lib. 1. disputat. 3. dub. 18. n. 303. & seq. hoc dictum vitium Azorij, quod sunt sodomiae incestuosae omnes tamen eiusdem speciei in ratione incestus, sicut in ratione sodomiae valde etiam probabile putat. Circa illud tamen de affinis, & consanguineis in tertio, & quarto gradu, adhuc distinguendum existimat, & sic ait: Si agamus de affinitate, inter tales sodomiticos orta ex copula licita, hoc est, quae causata fuit propter matrimonium contractum & consummatum ex parte vnus sodomitae, vel vtriusque cum consanguinea alterius intra tertium, vel quartum gradum, existimo iuxta principia paulo ante tradita in duobus quaestis praecedentibus esse illam sodomiam incestuosam. Ratio est, quia illi duo sunt vere affines inducta affinitate iure positiuo: qua inducta resultat pietas, & reuerentia seruanda erga affinem, vt dictum est in eisdem quaestis.

3. Si vero illa affinitas solum consideretur respectu copulae illicitae, non erit sodomia incestuosa; quia vt videbimus in tractat. de Matrimonio post Concilium Tridentinum, affinitas ex copula illicita non progreditur ultra secundum gradum. Ac proinde cessat specialis illa ratio pietatis, & reuerentiae debita illi tanquam affini; solum ergo erit culpa sodomitica.

4. Vel loquimur de gradibus consanguinitatis, & tunc puto vsque ad quartum gradum esse sodomiam incestuosam. Ratio est, quia vsque ad quartum gradum agnoscitur in iure positiuo consanguinitas, & vsque ad illum communi aestimatione censetur pertinere coniunctio sanguinis. Quia consanguinitate sic aestimata, iure naturae resultat, ratione illius deberi reuerentiam, & pietatem, atque adeo abstinendum a quouis congressu luxurioso. Non tamen distinguuntur species incestus propter diuersitatem graduum tertij & quarti, quae diuersitas, nec in copulis naturalibus deseruentibus ad generationem causat specificam diuersitatem incestus.

5. Sed his omnibus non obstantibus ego in part. 3. tractat. 4. * resol. 101. satis probabiliter cum multis Doctoribus docui circumstantiam incestus in copula sodomitica, non solum in tertio & quarto, sed etiam in primo, & secundo gradu, esse in confessione explicandam: sed satis esse se accusare, dicendo,

* Quae hic est Res. antecedens. Sap. hoc ibi dicitur a principio, & in aliis §§. anno primae habui dictae Res.